

T.C

KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.16.0.SGB.0.10.01.00/610 — 102467
Konu : Soru Önergesi

06.../05/2008

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞA

İlgi: TBMM Başkanlığı Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığının 12/05/2008 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02/ 6038 sayılı yazısı.

İstanbul Milletvekili Sayın Hüseyin MERT'in 7/3364 Esas No'lu soru önergesinin cevabı ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinizi arz ederim.

Ertuğrul GÜNAY
Bakan

EK:

Cevap (1 sayfa)

DAĞITIM :

Gereği :
TBMM Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**İSTANBUL MİLLETVEKİLİ SAYIN HÜSEYİN MERT'İN 7/3364 ESAS NO'LU
SORU ÖNERGESİNE İSTİNADEN HAZIRLANAN BAKANLIĞIMIZ CEVABI**

SORU 1: Çin'de HEREKE adında bir yerleşke yaratılarak kültürümüzün ve Anadolu'muzun öz ürünü olan HEREKE halılarımızı sahiplenmeleri ve aynı isimle dünya piyasalarında satılması konusunda araştırma yapacak mısınız? Araştırmalar sonucu söz konusu iddia doğru ise kültürümüzün yağmalanmasına karşı ne gibi önlemler alacaksınız?

CEVAP 1 : Geçmiş 1843 yılına dayanan Hereke halısı, dünyada adını Türk markası olarak duyuran ilk ürünlerden birisidir ve dünyanın en kıymetli el halısı olarak kabul edilmektedir. Hereke halısının üretimi Osmanlı sanayisinin ilk modern fabrikalarından biri olarak kabul edilen Hereke Fabrikai Hümayun'unda 1890 yılından itibaren Anadolu'nun çeşitli bölgelerinden getirtilen halı ustalarının katkılarıyla başlamıştır. İlk üretimleri Dolmabahçe sarayı için tasarlanan Hereke halıları, zamanla tüm dünyanın tanıdığı bir halı olmuş ve Lyon, Brüksel ve Torino gibi tanınmış birçok uluslararası fuarda en kaliteli el dokuması halı unvanını kazanmıştır.

Ülkemizde patenti alınarak üretim standartları belirlenen Hereke halısının, hammadde ve insan gücü anlamında ucuz olan Çin'de ülkemiz işadamları tarafından orijinal motifleriyle üretiminin yaptırıldığı bilinmektedir. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nde geleneksel Türk el sanatları üretici ve sanatkarlarının sorunlarının araştırılarak, el sanatlarının geliştirilmesi, korunması ve gelecek kuşaklara aktarılması için alınması gereken tedbirlerin belirlenmesi amacıyla 2006 yılında kurulan Meclis Araştırma Komisyonu, soru önergenizde belirttiğiniz sorunun tespitini yapmış ve raporlarda konuyla ilgili neler yapılması gerekliliği üzerinde durmuştur. Bakanlığım Araştırma ve Eğitim Genel Müdürlüğü Halk Kültürünü Araştırma Dairesi Başkanlığından bir yetkili de bu komisyonda görev almıştır.

Bakanlığım Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü kültürümüzün önemli bir bölümünü oluşturan el halılarımızı "Türk El Halıcılığı Projesi" (TEH) kapsamında değerlendirmektedir. Proje çerçevesinde; müze, camii ve özel koleksiyonlarda bulunan 5000 halı fotoğraflanmış ve bu halılardan seçilen el halılarımızın geleneksel özelliklerini yansıtan 500 modelden oluşan 5 ciltlik "TURKISH HANDWOVEN CARPETS" adlı halı katalogu bastırılmıştır.

El halıcılığımızın özellikle desen doğruluğu bakımından büyük bir yozlaşma içerisinde bulunduğu tespit edilerek doğru desen, saf yün ve kök boyalarla yapılmış örneklerin piyasaya sunularak, el halılarının üretiminde özel sektöre örnek oluşturulması ve gelir düzeyi çok düşük kesimlerimize ek gelir sağlanması proje hedefleri kapsamındadır.

Bakanlığım Döner Sermaye İşletmesi Merkez Müdürlüğü El Sanatları Uzmanlar Kurulu marifetiyle proje kapsamında üretmek kaydı ile her yıl yaklaşık 2000 adet halı siparişi vermekte, satın alınan bu halıların El Sanatları Satış Mağazalarımızda satışının yanı sıra yurtiçi ve yurtdışı fuarlarda da sergilemesi ve satışı yapmaktadır.

Ayrıca, Hereke halılarının Çin'de taklitlerinin yapıldığı ve dünya piyasalarına satıldığı konusunda araştırma yapmak üzere, Bakanlığım Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığına konuya ilişkin araştırma yapılması için talimat verilmiştir.